

För kännedom:
Fullmäktiges presidium
Partiernas gruppledare
De kommunala bolagen

Kommunstyrelsen
Samtliga nämnder

Granskning av kommunens upphandlingsverksamhet

Vi har i egenskap av förtroendevalda revisorer i Gällivare kommun granskat om kommunen har en ändamålsenlig verksamhet för offentlig upphandling samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Följande kontrollfrågor har varit styrande för granskningen:

- Har kommunen för nämnder/förvaltningar regler och riktlinjer i tillräcklig omfattning och är dessa ändamålsenliga i förhållande till den skärpta lagstiftningen?
- Efterlevs dessa och är den interna kontrollen tillfredställande?
- Är roll- och ansvarsfördelningen tydliggjord avseende upphandlingsorganisationen
- Hur säkerställs att upphandling sker i enlighet med lagarna om offentlig upphandling?
- Är den egna uppföljningen av kontrakt säkerställd ur internkontrollsynpunkt?

I granskningen har vi biträttats av sakkunniga från PwC.

Vår sammanfattande bedömning är att:

- Upphandlingsverksamheten i väsentliga delar bedrivs ändamålsenligt
- Den interna kontrollen av verksamheten kan och bör utvecklas

Vi har baserat vår bedömning på följande huvudsakliga iakttagelser:

- Regler, riktlinjer och annan stödjande dokumentation liksom expertstöd för upphandlingsverksamheten finns i allt väsentligt i tillräcklig utsträckning, men vissa styrdokuments status (upphandlings- resp inköpsreglementena) är något oklar
- Upphandlingsorganisationen är för kommunens verksamhet tydlig och väl inarbetad i organisationen medan viss oklarhet finns angående de kommunala företagens roll och skyldigheter i upphandlingsverksamheten
- Inarbetade rutiner finns och tillämpas för att kunna motsvara grundläggande krav i offentlig upphandling utifrån gällande upphandlingslagar
- I huvudsak tydliga delegationer avseende rätten att fatta upphandlingsbeslut finns för samtliga nämnder och kommunstyrelsen, även om vissa oklarheter finns i delegationsordningar angående verkställighet kontra beslut

- Det saknas systematiserad kontroll av att upphandlingsbeslut fattas i enlighet med gällande delegationer
- Dokumentationen från genomförda upphandlingar är inte helt systematiserad och varierar i sin omfattning mellan olika upphandlingar
- Den uppföljning som sker avseende köptrohet mot ramavtal är begränsad till sin omfattning, av mer översiktlig karaktär och inte systematiserad. Vår översiktliga granskning av kontraktsefterlevnad och köptrohet tyder på att köptroheten för flera av de granskade avtalsområdena är alltför låg vilket begränsar kommunens möjligheter att vinna maximala storkundsfordelar

Vi rekommenderar att:

- Kommunstyrelsen tar initiativ till att modernisera styrdokumenterna för upphandling och inköp till vad som sedan LOU:s tillkomst kommit att bli praxis. I sammanhanget kan också tillämpningsanvisningarna utformas mer precist med hänsyn till gällande regler och beloppsgränser för direktupphandling, liksom angående rollfördelning mellan inköpsfunktionen och verksamheter med rätt att direktupphandla
- Kommunstyrelsen tydliggör för nämnderna, och vid behov för de kommunala företagen, hur upphandlingsriktlinjerna ska tolkas och tillämpas på nämnds-/företagsnivå för att säkra en optimal koncernsamordning
- Kommunstyrelsen tar initiativ till att stärka den övergripande interna kontrollen avseende upphandlingsverksamheten och hur den bedrivs i nämnderna, inklusive en mer systematiserad dokumentation över genomförda upphandlingar
- Kommunstyrelsen vidtar åtgärder för att stärka internkontrollen avseende hanteringen av tecknade avtal och särskilt vad gäller köptrohet mot ramavtal
- Kommunstyrelsen och nämnderna tillser att tydliggöra upphandlingsdelegationer och tillämpningsanvisningar i bl a de avseenden som påpekas i avsnitt 3.1.1 i bilagda rapport
- Nämnderna inför rutiner för löpande intern kontroll av hur upphandlingsverksamheten bedrivs inom respektive verksamhetsområde samt över hur den egna verksamheten lever upp till kraven på köptrohet mot ramavtal

I övrigt hänvisar vi till de iakttagelser och bedömningar som görs i bifogad revisionsrapport. Kommunstyrelsens och nämndernas svar på vår granskning emottas till senast 2011-12-01.

Revisorerna i Gällivare kommun

Sven-Erik Nilsson

Lennart Hagstedt

Ann-Mari Falk

Lena Nordgren

Sören Engelmark